صريح السنة

İMAM TABERİ

İTİKADIN AÇIK BEYANI

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla.

Efendimiz Muhammed'e, ailesine salât ve selam olsun. Yüce ve Azametli Allah’tan başka güç ve kuvvet yoktur.

Bize Şeyh Ebu Muhammed Hasan bin Ali bin Hseyin bin Hasan el-Esedi haber verdi. O da bana dedem Ebu’l-Kasım Huseyin bin Hasan bin Muhammed el-Esedi’nin haber verdiğini, onun da Ebu’l-Kasım Ali bin Ebi’l-Ala’nın haber verdiğini, onun da Ebu Muhammed Abdurrahman bin Osman bin Ebi Nasr’ın haber verdiğini, onun da Ebu Said Amr bin Muhammed bin Yahya ed-Deynevari’den aktardığını, şöyle dediğini:

Ebu Cafer Muhammed bin Cerir et-Taberi’ye okundu ve ben dinliyorum:

1- Hamd, hakkı üstün getiren ve destekleyen, batılı çürüten ve yok eden Allah'a mahsustur. O ki, İslam'ı kendisi için din olarak seçti, onu emretti ve kuşattı. O (dini) müşrikler kerih görselerde, korumayı üstlendi ve onun diğer tüm dinlere üstün gelmesini garanti etti.

Sonra, yaratıklarından bazı elçileri seçti, onları kendisine davet etmekle görevlendirdi ve onlara bu daveti gerçekleştirmelerini ve bu uğurda yaratıklarının cahillerinden gelecek sıkıntılara sabretmelerini emretti. Onları çeşitli zorluklarla sınadı ve belaların türlüsüyle denedi. Onları zelil etmek için değil, şerefli kılmak için; kaybettirmek için değil, yüceltmek için.

Bazılarını derecelerle diğerlerinden üstün kıldı. Onların arasında en üstün olanları, ağır imtihanlara rağmen görevi en azimle yerine getirenlerdi. Allah'a en yakın olanları ise, gönderildiği mesajı en güzel şekilde yerine getirenlerdi.

2- Allah, kitabının muhkem ayetinde Nebisine (s.a.v.) şöyle buyurur: **"Sabret, azim sahibi peygamberlerin sabrettiği gibi"** (Ahkaf, 35).

Ve ona ve onun etbaına (Allah hepsinden razı olsun) şöyle buyurur: **"Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başına gelenler sizin başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara sıkıntı ve zorluklar isabet etti, öylesine sarsıldılar ki,**

peygamber ve onunla beraber iman edenler, 'Allah'ın yardımı ne zaman?' dediler. İyi bilin ki, Allah'ın yardımı yakındır" (Bakara, 214).

Ve şöyle buyurur: **"Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Size ordular geldiğinde üzerlerine bir rüzgâr ve sizin görmediğiniz ordular gönderdik. Allah, yaptıklarınızı görendir."** (Ahzab, 9-10).

Ve şu ayetlerde müminlerin başına gelen ağır imtihanlardan bahseder: **"İnsanlar, 'iman ettik' demekle bırakılacaklarını ve denenmeyeceklerini mi sandılar?"** (Ankebut, 2).

3- Allah, aziz ve yüce olan zâtı ile, hiçbir değerli rasulunu ve kendisine yakın dostlarını dünyada bir imtihandan mahrum bırakmadı ki, sabırlarıyla Rablerinden kendileri için hazırlanan ikramları ve dereceleri hak etsinler. Sonra, yüce ve aziz olan Allah, her ümmetin nebilerinden sonra onların alimlerini varisleri kıldı. Onları, rasullerin ardından dini ayakta tutan, bağlarını ve esaslarını koruyan, işaretlerini ve şeriatlerini muhafaza eden, onlara karşı çıkanlara ve sapkınlık edenlere karşı duran kimseler yaptı. Şeytanın tuzaklarını ve sapkınlıklarını bertaraf eden kişiler olarak belirledi.

4- Allah, onları ilmin şerefiyle üstün kıldı, sabır ve vakar ile yüceltti. Onları din ve halkı için birer işaret, İslam ve hidayet için birer kandil, yaratıklar için lider, kullar için imam ve önder yaptı. İnsanların ihtiyaç anında kendilerine başvurdukları, musibet zamanlarında yardım istedikleri kişiler kıldı. İnsanların yaptıkları kötülükler bile onlara olan merhamet ve şefkatlerini engellemedi. Allah'ın büyük sevabını kazanma ve rızasını arama umuduyla insanlara iyilikle muamele ettiler. Allah, Nebimizin (s.a.v.) ümmetinin alimlerini, önceki ümmetlerin alimlerinden daha üstün kıldı. Onlara büyük paylar ve dereceler takdir etti. Ancak aynı zamanda, Allah bu üstün alimlerini denemelerle, topluluklarının en kötüleriyle imtihan etti. Buna rağmen, bu alimler Allah'ın dinine nasihat etmekten ve O'nun kullarına hizmet etmekten vazgeçmediler.

5- Bu alimler, kendi bilgileriyle insanların cehaletini gidermek, vakarlarıyla onların öfkesini bastırmak ve üstün ahlaklarıyla onların eksikliklerini telafi etmek için çabaladılar. Onların içinde hiçbir büyük kişi, Allah katında kendi derecesini artırmak ve kendisinden sonra iz bırakmak için yapması gereken şeyleri ihmal etmedi. Bu alimler, yaşamları boyunca insanlara örnek oldular ve yollarında rehberlik ettiler. Allah, onları Rasulullah'ın ümmeti için en üstün şekilde ödüllendirsin. Bizi de onların izinden gidenlerden, derecelerine ulaşanlardan ve sevgilerine nail olanlardan kılsın. Rasulullah'ın (s.a.v.) vefatından sonra, her dönemde yeni hadiseler meydana geldi. Her çağda karşılaşılan olaylar ve meseleler vardı. Cehalet içerisindeki insanlar, alimlere başvururdu.

Alimler de Allah'ın kendilerine verdiği ilimle bu karanlıkları aydınlatırdı. Bu meselelerden biri, ondan (s.a.v.) sonra ümmetin en faziletli kişisi kimdir ve kim hilafete daha layıktır konusu olmuştur.

6- Yine, kulların amelleri hakkında konuşuldu: İtaatleri ve masiyetleri, Allah'ın takdiri ve kaderiyle midir, yoksa bu meselede bir yetki verilmiş midir?

7- Sonra iman konusu ele alındı: İman sadece söz müdür, yoksa söz ve amel midir? Artar mı eksilir mi, yoksa ne artar ne de eksilir mi?

8- Sonra Kur'an hakkında da tartışmalar oldu: Kur'an mahluk mudur, yoksa mahluk değil midir?

9- Sonra müminlerin kıyamet günü Rablerini görüp göremeyecekleri meselesi konuşuldu.

10- Sonra onların Kur'an lafızları hakkında konuşuldu.

11- Sonra zamanımızdaki ahmaklar, cehalet ehli, aptal ve ayaktakımı(nın sözlerine) daldılar. Bunların sayısını tespit etmek yorucudur. Bu tartışmalardan biri, bir 'şey'in isminin kendisiyle aynı mı yoksa farklı mı olduğudur. Biz, inşaAllah bu konuda doğru olanı ortaya koyacağız ve Allah'tan başarı dileriz

Kur’an Hakkındaki Görüş ve Onun Allah’ın Kelamı Olduğu

12- Bu konuda ilk olarak şunu söylemekle başlıyoruz: Kur’an, Allah’ın kelamıdır ve indirdiği vahiydir. Çünkü bu, Allah’ın tevhidinin bir parçasıdır. Bizim doğru görüşümüz şudur: Kur’an, mahluk değildir; nasıl yazılırsa yazılsın, nerede okunursa okunsun, hangi yerde muhafaza edilirse edilsin, Allah’ın kelamıdır. Göklerde de bulunsa, yeryüzünde de korunsa, levh-i mahfuzda yazılı da olsa, çocukların okuma tahtalarında çizilmiş de olsa, taşta kazınmış, kağıda yazılmış, kalpte ezberlenmiş ya da dille telaffuz edilmiş olsa da, Allah’ın kelamıdır.

Kim bunun aksini söylerse ya da bizim okuduğumuz ve mushaflarda yazdığımız Kur’an dışında başka bir Kur’an olduğunu iddia ederse, bu görüşü kalbinde taşırsa, bunu gizler ya da diliyle söylerse, Allah’a kafir olmuş, kanı helal olmuş ve Allah’tan uzaklaşmıştır. Çünkü Allah şöyle buyurmuştur: **"Hayır, o, şerefli bir Kur’an’dır. Levh-i mahfuzdadır."** (Buruc, 21-22)

Ve yine şöyle buyurmuştur: **"Ve eğer müşriklerden biri senden sığınma talep ederse, ona sığın ki Allah’ın kelamını işitsin."** (Tevbe, 6)

13- Allah, bu ayetlerde Kur'an'ın levh-i mahfuzda yazılı olduğunu, Muhammed'in (s.a.v.) dilinden işitildiğini ve tek bir Kur'an olduğunu bildirmiştir. O, Muhammed'in (s.a.v.) dilinden işitilir, levh-i mahfuzda yazılıdır, gönüllerde korunur, genç ve yaşlıların dillerinde okunur.

14- Ebu Cafer (et-Taberi) dedi ki: Kim bizden aktarıp da, bizim bu görüşümüz dışında bir şey söylediğimizi iddia ederse, Allah'ın laneti, gazabı, lanet edenlerin ve meleklerin laneti onun üzerine olsun. Allah onun ne farzını ne de nafilesini kabul etsin. Onun gizliliklerini açığa çıkarsın ve kıyamet günü onu rezil etsin. Zalimlere mazeretlerinin fayda etmeyeceği o günde onun için kötü bir son vardır.

15- Musa bin Sehl er-Ramli - Musa bin Davud - Mabed Ebu Abdurrahman - Muaviye bin Ammar ed-Duhni'den şöyle dediğini nakletti: Cafer bin Muhammed'e (r.a.) şöyle dedim: Onlar Kur'an hakkında soruyorlar: mahluk mudur, halk edilmiş midir?

Bana şöyle cevap verdi: O, ne halk edilmiştir ne de mahluktur; fakat o, Aziz ve Celil olan Allah'ın kelamıdır.

16- Muhammed bin Mansur el-Emlî - el-Hakem bin Muhammed el-Emlî Ebu Mervan - İbn Uyeyne dedi ki: Amr bin Dinar'dan duydum, şöyle diyordu: Yetmiş yıldır şeyhlerimize yetiştim ve onların şöyle dediklerini işittim: 'Kur'an, Allah'ın kelamıdır. Ondan başladı ve ona dönecektir.'

Allah Azze ve Celle'nin Görülmesi Kavli

17- Müminlerin kıyamet günü Rablerini göreceklerine dair doğru görüş -ki bu bizim dinimizdir, bu konuda Allah'a iman ederiz ve Ehli Sunnet ve Cemaat'i bu inanç üzere bulduk- şudur: Cennet ehli, Allah'ı Rasulullah (s.a.v.)'den gelen sahih haberlerde bildirildiği şekilde görecektir.

18- Ebu Saib Selm bin Cunade - İbn Fudayl - Temim bin el-Muntasır ve Mucahid bin Musa - Yezid bin Harun - İbn es-Sabbah ve Sufyan - Mervan bin Muaviye ve Yezid bin Harun - İsmail bin Ebi Halid - Kays bin Ebi Hazim - Cerir bin Abdullah'tan şöyle nakletti: Rasulullah (s.a.v.) ile birlikte oturuyorduk. O, dolunay hâlindeki ayı gördü ve şöyle buyurdu: **'Rabbinizi bu ayı gördüğünüz gibi göreceksiniz; onu görmekte bir sıkıntı çekmeyeceksiniz. Güneş doğmadan ve batmadan önceki namazları (sabah ve ikindi) kaçırmamak için gayret edin.'** Sonra Resûlullah (s.a.v.) şu ayeti okudu: **'Rabbini, güneş doğmadan ve batmadan önce tesbih et.'** (Kaf, 39)

Mucahid'in rivayetinde şu ifadeler yer alır: Yezid dedi ki: 'Bu hadisi inkâr eden kişi Allah ve Rasulu'nden uzaklaşmıştır.' Bunu defalarca yemin ederek söyledi. Ben de diyorum ki: Rasulullah doğru söyledi, Yezid de doğru söyledi ve hakkı söyledi.

Kulların Fiilleri, İyilikleri ve Kötülükleri Kavli

19- Kulların fiilleri, iyi ya da kötü amelleri hakkındaki doğru görüşümüz şudur: Bunların tamamı Allah Teâlâ'dan gelir. Allah, her şeyi takdir eden ve idare edendir. Onun izni olmadan hiçbir şey olmaz; onun dilemesi dışında hiçbir şey meydana gelmez. Yaratan ve buyuran odur; dilediği gibi hüküm verir.

20- Ziyad bin Yahya el-Hassani ve Ubeydullah bin Muhammed el-Firyabi - Abdullah bin Meymun - Cafer bin Muhammed - babasından - Cabir bin Abdullah'tan şöyle nakletti: Rasulullah (s.a.v.) buyurdu ki: **'Bir kul, kaderin hayrına ve şerrine iman etmeden iman etmiş olmaz. Başına gelenin asla kaçamayacağını, kaçırdığı şeyin de asla başına gelmeyeceğini bilmeden iman etmiş olmaz.'**

21- Yakub bin İbrahim ed-Dureki - İbn Ebi Hazim - babasından - İbn Ömer'den şöyle dediğini nakletti: Kaderiye mezhebi bu ümmetin Mecusileridir. Hasta olurlarsa ziyaret etmeyin, ölürlerse cenazelerine katılmayın.

Rasulullah'ın (s.a.v.) Ashâbı Hakkında Kavil

22- Rasulullah'ın (s.a.v.) ashabının en faziletlisi hakkında doğru olan görüş, Rasulullah'tan (s.a.v.) gelen ve selefin bu görüşü benimsediği şudur:

23- Musa bin Sehl er-Ramli ve Ahmed bin Mansur bin Seyyar er-Ramadi - Abdullah bin Salih - Nafi bin Yezid - Zuhre bin Ma'bed - Said bin el-Museyyeb - Cabir bin Abdullah'tan şöyle nakletti: Rasulullah (s.a.v.) buyurdu ki: **'Allah, benim ashabımı, peygamberler ve resuller dışında tüm âlemlerden üstün kıldı. Ashabım arasından da Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali'yi (Allah hepsinden razı olsun) seçti ve onları ashabımın en hayırlısı kıldı. Ashabımın tamamında hayır vardır. Ümmetimi de diğer ümmetlere üstün kıldı ve ümmetimden dört nesli seçti: İlk, ikinci, üçüncü ve tek başına dördüncü nesli.'**

24- Aynı şekilde biz de şöyle deriz: Rasulullah'ın (s.a.v.) ashabının en faziletlisi sırasıyla: Sıddîk Ebu Bekir (r.a.), ardından Faruk Ömer (r.a.), ardından Zinnûreyn Osman bin Affan (r.a.), ardından Müminlerin Emiri ve Takva Sahiplerinin İmamı Ali bin Ebu Talib'dir (Allah hepsinden razı olsun).

25- Ashab arasında hilafete en layık olan hakkında doğru olan görüş ise şudur:

26- Muhammed bin Umâre el-Esedî - Ubeydullah bin Musa - Haşrec bin Nubâte - Said bin Cumehân - Rasulullah'ın (s.a.v.) azatlısı Sefine'den şöyle nakletti: Rasulullah (s.a.v.) buyurdu ki: **'Benim ümmetimde hilafet otuz yıldır, ardından krallık gelir.'**

Sefine bana dedi ki: Ebu Bekir'in hilafeti: 2 yıl, Ömer'in hilafeti: 10 yıl, Osman'ın hilafeti: 12 yıl, Ali'nin hilafeti: 6 yıl. Hesapladım, toplam 30 yıl ediyor.

İman ve Onun Artması ve Eksilmesi Kavli

27- İman kavlinde doğru olan görüş şudur: İman, hem söz hem de ameldir. Artar ve eksilir. Bu, Rasulullah'ın (s.a.v.) ashabından bir grup tarafından gelen haberlere ve dinde fazilet sahibi olanların üzerinde yürüdükleri yola dayanır.

28- Muhammed bin Ali bin Hasan bin Şekik aktardı, şöyle dedi: Biz, Ahmed bin Hanbel'e (Allah ona rahmet eylesin) imanın artması ve eksilmesi anlamını sorduk. O şöyle dedi: Hasan bin Musa el-Eşyeb - Hammâd bin Seleme - Ebu Cafer el-Hatmî - babasından - dedesi Umeyr bin Habib'den şöyle nakletti: 'İman artar ve eksilir.' Ona soruldu: 'İmanın artması ve eksilmesi nedir?' Şöyle dedi: 'Allah'ı zikredip, ona hamd ettiğimizde ve onu tesbih ettiğimizde bu, imanın artmasıdır. Unuttuğumuzda, ihmalkâr davrandığımızda ve onu zikretmediğimizde bu, imanın eksilmesidir.'

29- Ali bin Sehl er-Ramli - Velid bin Muslim dedi ki: Evzai, Malik bin Enes ve Said bin Abdulaziz (Allah onlara rahmet eylesin) şöyle derlerdi: İman, amel olmadan olmaz. Amel de iman olmadan olmaz.

Kulların Kur'an'ın Lafızlarına Dair Kavli

30- Kulların Kur'an lafızları hakkındaki konusunda, selef sahabilerden veya tabiinden aktarılmış herhangi bir rivayet bilmiyoruz. Ancak, sözüne itimat edilen ve kendisine uyulan kişilerden birinin sözüne dayandığımızda, bu kişi Ebu Abdullah Ahmed bin Muhammed bin Hanbel'dir (Allah ondan razı olsun). O'nun bu konuda rehberliği bizim için yeterlidir.

31- Ebu İsmail et-Tirmizi şöyle dedi: Ebu Abdullah Ahmed bin Hanbel'i şöyle derken işittim: 'Lafzıyye (Kur'an'ın lafzı mahluk diyenler) Cehmiyye'dir. Çünkü Allah şöyle buyurmuştur: **"Ta ki Allah'ın kelamını işitsin"** (Tevbe, 6). Bu kelam kimden işitilecektir?'

32- Yine bizim ashabımızdan bir cemaat -isimlerini hatırlamıyorum-, Ahmed bin Hanbel'in şu ifadeyi kullandığını aktarmıştır: Kim 'Kur'an'ın lafzım mahluktur' derse, o Cehmiyye'dendir. Kim 'Kur'an'ın lafzım mahluk değildir' derse, o bidatçidir.

33- Bizim bu konuda söyleyebileceğimiz bir görüşümüz yoktur; çünkü bu hususta kendisine uyulacak bir imamımız yoktur. Ancak, Ahmed bin Hanbel (Allah ona rahmet etsin) bu konuda yeterli bir rehberdir. O'nun görüşü bizim için bağlayıcıdır ve bu konuda onun görüşüne bağlı kalırız.

İsimler Hakkında Kavil:
İsim, Müsemma ile Aynı mı Yoksa Farklı mı?

34- İsimlerin müsemma (adın ifade ettiği şey) ile aynı olup olmadığı meselesi, sonradan ortaya çıkan saçma tartışmalardandır. Bu konuda selef alimlerinden hiçbir rivayet yoktur. Dolayısıyla bu tür tartışmalarla uğraşmak ayıp, bu konuda susmak ise güzeldir.

35- Bir kimseye, bu konuda Allah'ın aziz ve yüce olan doğru sözüne teslim olmak yeterlidir. Bu da şu ayetlerdir: **"De ki: Allah diye çağırın veya Rahman diye çağırın. Hangisini çağırırsanız çağırın, en güzel isimler O'nundur."** (İsra, 110)

"En güzel isimler Allah'ındır. O'na bu isimlerle dua edin." (Araf, 180)

Ve bilinsin ki, Rabbi arşın üzerine istiva edendir. Göklerde ve yerde olan her şey O'na aittir, ikisi arasındakiler ve yer altındakiler de. Kim bu sınırı aşarsa, hüsrana uğrar, kaybeder, sapıklığa düşer ve helak olur.

Birine Söylemediği Bir Şeyi Atfetmenin Tehlikesi

36- Ey insanlar! Sizden burada bulunan kimse, bizden uzakta olup duyuramayanlara bu hakikati ulaştırsın. Yakın olsun, uzak olsun, bizim bu meselelerde Allah'a iman ettiğimiz şey, sizlere anlattığımız şekilde tarif edilmiştir. Kim bizden bunun aksine bir şey nakleder veya bize başka bir görüş isnat eder ya da farklı bir söz atfederse, o kişi yalancı, iftiracı ve düşmancadır. Allah'ın gazabı ve laneti ona olsun.

Allah, bu kişiyi Rasulullah'ın (s.a.v.) benzerleri için bildirdiği kötü akıbetlere düşürsün ve onu cehennemde en kötü duruma koysun. Rasulullah'ın (s.a.v.) haber verdiği şekilde, Allah bu tür kimseleri hak ettikleri yere koyacaktır.

37- Ebu Cafer dedi ki: Ebu Kureyb el-Muharibi - İsmail bin Ayyâş el-Hımsî' - Sehlabe bin Müslim el-Huzai - Eyyub bin Buşeyr el-Acli - Şefî bin Matî el-Asbahî'den şu hadisi aktardı: Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: **'Cehennemde dört kişi, azaptan dolayı diğer cehennemliklere eziyet verir. Bunlar: Kaynar sular ve ateş içinde acı çekerek inleyen kişilerdir. Cehennemlikler birbirlerine derler ki: 'Bu kişiler bize azap üstüne azap çektirdi, biz zaten acı içerisindeyiz!'**

Bu dört kişi şunlardır: Ateşten bir tabutun içinde kapatılmış bir kişi, bağırsaklarını sürükleyen bir kişi,

ağzından irin ve kan akan bir kişi ve kendi etini yiyen bir kişi.

Tabutun içindeki kişiye sorulur: 'Neden bu azap içerisindesin?' O cevap verir: 'Ben, insanlar üzerindeki zimmetlerimi yerine getirmeden ölmüştüm.'

Bağırsaklarını sürükleyen kişiye sorulur: 'Sen neden bu hâldesin?' O cevap verir: 'Ben, idrarın üzerime bulaşmasına aldırmaz ve temizlenmezdim.'

Ağzından irin ve kan akan kişiye sorulur: 'Sen neden bu azaptasın?' O cevap verir: 'Ben, her kötü sözü dinler ve bundan haz alırdım, tıpkı fuhşiyat gibi.'
Kendi etini yiyen kişiye sorulur: 'Sen neden böyle bir azap içerisindesin?' O cevap verir: 'Ben, insanların dedikodusunu yapar ve onların etini yer gibi konuşurdum.'

38- Ebu Cafer dedi ki: Hallad bin Eslem - Nadr bin Şumeyl bin Hareşe - Musa bin Ukbe - Ömer bin Abdullah el-Ensarî - Ebu'd-Derdâ'dan şu hadisi aktardı: Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: **'Bir kimse, bir kişiyi onda bulunmayan bir kusurla itham ederse, Allah onu cehennemde alıkoyar ve o kusurun ispatı için azap çeker.'**

39- Muhammed bin Avf et-Tai ve Muhammed bin Müslim er-Razi - Ebu'l-Muğire Abdu'l-Kuddus bin Haccac, Safvan bin Amr'dan - Raşid bin Sa'd ve Abdurrahman bin Cübeyr bin Nüfeyr'den, onlar da Enes bin Malik'ten naklettiler: Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: **'Miraç gecesi, tırnakları bakırdan olan bir toplulukla karşılaştım. Göğüslerini ve yüzlerini tırmalıyorlardı. Cibril'e sordum: 'Ey Cibril, bunlar kimlerdir?' Cibril şöyle cevap verdi: 'Bunlar, insanların etlerini yiyenler (dedikodu yapanlar) ve onların ırzlarına dil uzatanlardır.'**

40- Ali bin Sehl er-Ramli - Velid bin Muslim - Osman bin Ebi'l-Atike - Ebu Umame'den (r.a.) şu hadisi aktardı: Rasulullah (s.a.v.), Bakiu'l-Garkad kabristanına geldi ve iki taze mezarın başında durdu. Şöyle buyurdu: '**Buraya falanca ve falanca mı defnedildi?'** Oradakiler: "Evet, ey Allah'ın Rasulu, dediler. Bunun üzerine şöyle buyurdu:

'Şimdi falanca, oturtulmuş durumda ve ona vuruluyor. Canımı elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, ona bir darbe indirildi, öyle ki vücudunda sağlam bir organ kalmadı. Mezarı ateşle doldu ve öyle bir çığlık attı ki, onu insanlar ve cinler hariç tüm yaratıklar işitti. Eğer sizin kalpleriniz meşgul olmasaydı ve boş şeylere dalmasaydınız, sizin de duyacağınız gibi işitirdiniz.' Sonra şöyle dedi:

‘Bu kişi şimdi vuruluyor. Canımı elinde tutan Allah’a yemin ederim ki, ona bir darbe indirildi ve vücudunda sağlam bir kemik kalmadı. Mezarı ateşle doldu ve öyle bir çığlık attı ki, insanlar ve cinler hariç tüm yaratıklar işitti.’
Oradakiler sordular: "Ey Allah’ın Rasulu, onların suçu neydi?" Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:
‘Falanca kişi, idrardan sakınmazdı. Diğeri ise insanların etlerini yerdi (dedikodu yapardı).’

41- Muhammed bin Yezid er-Rifaî - İbn Fudayl - Muhammed bin Ala ve Esved bin Amir - Ebu Bekr bin Ayyâş - Hepsi A’meş’ten - Said bin Abdullah - Ebu Berze el-Eslemi’den (r.a.) şu hadisi aktardı: Rasulullah (s.a.v.) bize şöyle buyurdu:
‘**Ey diliyle iman eden, fakat kalbine iman henüz girmemiş olan topluluk! Müslümanların gıybetini yapmayın ve ayıplarını araştırmayın. Kim onların ayıplarını araştırırsa, Allah da onun ayıplarını araştırır. Allah kimin ayıplarını araştırırsa, onu evinin içinde bile rezil eder.’**

Kitabın sonu; hamd yalnız Allah'a mahsustur.

Onun tamamlanması Haram Ay olan Muharrem ayının on ikinci Çarşamba günü olmuştur, dört yüz seksen iki (482) yılının başında.

Allah, efendimiz Muhammed'e, ailesine ve ashabına kıyamete kadar, çokça salât ve selâm eylesin.
Âmin, Âmin, Âmin.

Mütercim:
Halil Kaymak
(Allah onu ve ailesini korusun)